

Projectplan Regiodeal - Herontwikkeling **Kempenmuseum Eersel**

auteur: PK, MV, PP
datum: 06-05-2025

Inhoudsopgave

1. Inleiding.....	3
2. Programmaliijnen interventiestrategie Regiodeal.....	4
3. Doelgroepen	4
4. Missie en visie Kempenmuseum en bezoekerscentrum	5
5. Doelen.....	6
5.1 Lange termijn.....	7
5.2 Korte termijn doelen en actiepunten	8
5.2 Strategie	10
6. Tabel 0-meting en KPI lange termijn doelen.....	12
7. Concrete resultaten.....	13
8. Resultaten bezoekersaantallen	13
9. Impact voor de regio	14
10. Betrokken partijen	14
11. Planning en mijlpalen	15
12. Budget en cofinanciering.....	15
13. Risicomanagement	17
14. Rollen en verantwoordelijkheden	18
15. Communicatieplan	19
Bijlagen.....	20
Bijlage 1. Thema en verhaallijnen Kempenmuseum.....	20

1. Inleiding

Innovatie door schaarste

Na meer dan 40 jaar bestaan is het Kempenmuseum dringend toe aan vernieuwing. Vernieuwing van zowel het museale profiel alsook vernieuwing van de gebouwen is nodig om het voortbestaan van het museum te waarborgen.

Het doel van de herontwikkeling van het Kempenmuseum is helder: een levendige plek creëren waar het verhaal van de Kempen tot leven komt en bezoekers geïnspireerd worden om de regio te ontdekken. Het vernieuwde museum met bezoekerscentrum wordt dé Cultuurpoort van de Kempen, een dynamische ontmoetingsplek waar verleden en heden samenkomen. Hier ervaar je de rijke geschiedenis, tradities en natuur van de streek op een eigentijdse manier. Met interactieve exposities, erfgoededucatie en een brede collectie maakt het museum het DNA van de Kempen tastbaar. In het bezoekerscentrum vind je inspiratie, routes en tips om de Kempen écht te beleven. Van erfgoed en cultuur tot natuur en recreatie – het centrum wijst je de weg en verbindt bezoekers met de vele verhalen en verborgen parels van de streek.

Kempen museum en bezoekerscentrum

De gemeente Eersel heeft in 2020 opdracht gegeven voor uitvoering van een Markthaalbaarheidsonderzoek en locatieonderzoek.

Op basis van de positieve uitkomsten van deze onderzoeken zoals vervat in het rapport “Uitwerking business case Kempenmuseum” van House of Leisure en fa. Markteffect en het bidbook “Innovatie door schaarste” heeft de gemeenteraad Eersel kredieten beschikbaar gesteld voor duurzame investeringen.

Regionale samenwerking

De regionale samenwerking bestaat uit samenwerking tussen de vier Kempengemeenten Bergeijk, Bladel, Eersel, Reusel-De Mierden, onderwijs, erfgoedinstellingen, heemkundeverenigingen, bedrijfsleven, Erfgoed Brabant, Brabants Heem en Visit-organisaties.

2. Programmalijnen interventiestrategie Regiodeal

Aanleiding

Als onderdeel van de Brainportregio staat de Kempenregio voor grote maatschappelijke en ruimtelijke uitdagingen. De snelle groei en internationalisering van de Brainportregio brengen een instroom van nieuwkomers met zich mee, wat vraagt om sociale verbinding en inclusie. Tegelijkertijd is het van belang dat de leefomgeving aantrekkelijk en toegankelijk is en blijft voor zowel huidige bewoners en bezoekers als nieuwe bewoners en bezoekers.

Regio Deal-koppeling

De Kempenmuseum-herontwikkeling richt zich op ontmoeten, ontdekken en verbinden. Door duurzame investeringen in het museale profiel, een gratis toegankelijk bezoekerscentrum, en een openbare museumtuin aansluitend aan het Poeliejoepark, biedt het bewoners en nieuwkomers de kans om elkaar te leren kennen maar ook de rijke geschiedenis en de natuur van de Kempenregio. Het Kempenmuseum en bezoekerscentrum fungeert als knooppunt voor regionale samenwerking en innovatie.

Regionale context

De aanpak zoals hierboven geschetst, ondersteunt de integratie van diverse culturen en draagt bij aan sociale cohesie. Daarnaast wordt de verbinding tussen stad en platteland bevorderd, wat de leefbaarheid van bewoners, duurzame mobiliteit en bestemmingsmanagement ten goede komt, volledig in lijn met de programmalijnen van "Thuis in Brainport".

3. Doelgroepen

Kempenmuseum:

Basisscholen, middelbare scholen, toeristen en recreanten (vooral gezinnen met kinderen in de basisschoolleeftijd en vijftigplussers), bewoners en nieuwkomers, bedrijven (mensen die naar de Kempen verhuizen, waaronder expats en immigranten)

Bezoekerscentrum:

Toeristen en recreanten (inzichtzoekers, verbinding zoekers, harmoniezoekers en stijlzoekers), bewoners en nieuwkomers.

4. Missie en visie Kempenmuseum en bezoekerscentrum

Propositie

Het Kempenmuseum en bezoekerscentrum in Eersel is dé plek waar cultuur, natuur en de historie van de Kempen samenkomen. Vrijwilligers brengen het erfgoed tot leven en delen de mooiste verhalen over de regio. Wandelaars, fietsers en gezinnen kunnen hier hun ontdekkingsstocht door de Kempen starten. Naast het bieden van een rustpunt, zorgen de museale beleving, de idyllische tuin en het informatieve bezoekerscentrum voor een inspirerende plek waar ruimte is voor ontmoeting, samenwerking en kennisdeling. Samen met partnerorganisaties worden activiteiten en workshops georganiseerd die zorgen voor een vernieuwend en actueel aanbod, afgestemd op meerdere doelgroepen. Met Brabantse gastvrijheid verwelkomen we iedereen die de Kempen wil beleven.

Visie Kempenmuseum

We brengen de geschiedenis van de Kempen tot leven. We stimuleren de verbondenheid tussen bewoners, nieuwkomers en bezoekers van de regio en vergroten de waardering voor onze natuur en ons cultureel erfgoed.

Kernwaarden Kempenmuseum

Authentiek, levendig, verbindend, educatief.

Missie Kempenmuseum

Het Kempenmuseum laat bezoekers op een levendige en interactieve manier kennismaken met de identiteit van de regio: de tradities, het karakter van de vroegere Kempenaren, innovaties, de natuur en het landschap. Het museum fungeert als cultureel erfgoedcentrum en is voor iedereen toegankelijk; letterlijk en figuurlijk.

Visie bezoekerscentrum.

We inspireren bezoekers en bewoners om op pad te gaan en de natuur, cultuur, geschiedenis en al het moois van de Kempen te ontdekken.

Kernwaarden bezoekerscentrum

Gastvrij, ontmoeten, ontdekken, inspireren.

Missie bezoekerscentrum

Het bezoekerscentrum is een dynamisch knooppunt voor voorlichting, informatievoorziening en streekpromotie. Het is een levendig startpunt voor ontmoeting, ontdekking en ontspanning. Hier vinden bezoekers inspiratie, informatie en recreatieve tips om de natuur, cultuur en geschiedenis van de Kempen écht te beleven.

5. Doelen

De Kempenmuseum-herontwikkeling richt zich op ontmoeten, ontdekken en verbinden, met leefbaarheid en sociale samenhang als kern.

In een internationaliserende Brainportregio vormt het museum een brug tussen inwoners en nieuwkomers en levert daarmee een bijdrage aan de leefbaarheid en sociale cohesie in de Kempenregio en de verbinding tussen stad en platteland.

Hierbij zijn de volgende drie doelen geformuleerd:

- Regionaal DNA doorgeven en versterken - Kempenmuseum
- Ontmoeting bevorderen - Bezoekerscentrum
- Verbinding stad platteland: Ontdekken Kempenregio

Regionale DNA versterken; Kempenmuseum.

Bewoners, bezoekers en nieuwe inwoners krijgen inzicht in het unieke DNA van de Kempenregio, bestaande uit tradities, innovaties, cultuurhistorie en de kwaliteiten van bos, natuur en landschap. Door interactieve en educatieve programma's én samenwerkingen met cultuur-, natuur- en erfgoedorganisaties maakt het museum deze waarden breed toegankelijk. Zo wordt het regionale erfgoed niet alleen behouden, maar ook doorgegeven aan nieuwe generaties en nieuwkomers. Het museum wil een open huis zijn, waar samenwerking en medegebruik centraal staan. In de komende beleidsperiode zoeken we actief naar nieuwe verbindingen in het sociale, culturele en publieke domein. Dit versterkt de verbinding met de regio en draagt bij aan een hechte, betrokken gemeenschap.

Ontmoeting bevorderen; Bezoekerscentrum.

Het bezoekerscentrum, de museumtuin en het aangrenzende park worden ingericht als toegankelijke en inspirerende ontmoetingsplaatsen. Hier kunnen bewoners, bezoekers en nieuwkomers verhalen delen en verbinding maken met de geschiedenis van de Kempen. Door gemeenschappelijke projecten te ontwikkelen, wordt niet alleen de identiteit versterkt, maar ook de betrokkenheid van de lokale gemeenschap. Het bezoekerscentrum werkt samen met lokale organisaties, scholen en bedrijven om het verhaal van de Kempen breed uit te dragen. Door gemeenschappelijke projecten te ontwikkelen, wordt niet alleen de identiteit versterkt, maar ook de betrokkenheid van de lokale gemeenschap.

Verbinding stad en platteland: Ontdek de Kempenregio.

Het bezoekerscentrum is een van de startpunten voor het verkennen van de regio via een netwerk van fiets- en wandelroutes, met verbindingen naar natuur en cultuurhistorische belevingsgebieden, recreatieve mogelijkheden en opstappunten aangesloten op het snelfiets netwerk. Door gebruik van technologie, zoals de interactieve verhalenkaart, routeplanners en augmented reality, worden historische natuurkenmerken en cultuurhistorische waarden beleefbaar gemaakt. Dit bevordert de cultuur-historische beleving en recreatie in de Kempenregio en draagt bij aan toekomstgericht bestemmingsmanagement, duurzame mobiliteit en maakt de Kempen beter toegankelijk wat bijdraagt aan de leefbaarheid van de regio.

5.1 Lange termijn

Bovengenoemde hoofddoelen zijn uiteengezet in SMART-geformuleerde lange en korte termijn doelstellingen, actiepunten en strategie.

1. Regionaal DNA doorgeven en versterken; Kempenmuseum

- **Interactief en betrokken** – Het museum betreft publiek en gemeenschap actief via participatieprojecten en interactieve belevingen.
- **Educatief en inclusief** – De leerdoelen zijn gericht op jeugd, jongeren en nieuwkomers, zodat het museum toegankelijk en relevant is voor iedereen.
- **Verbonden met het heden** – Een gelaagde programmering maakt verbinding met het heden en koppelt erfgoed aan de belevingswereld van bezoekers. Met speciale aandacht voor gezinnen en kinderen in het programma “Met de kinderen op pad”.
- **Gerichte collectieontwikkeling** – Versterking van de collectie door doelgerichte verwerving en afstoting, passend bij de vernieuwde missie.
- **Samenwerking en draagvlak** – De Kempencollectie wordt breed gedragen en ontwikkeld in samenwerking met heemkundeverenigingen en regionale musea.

2. Bevorderen ontmoeting; Bezoekerscentrum

- **Gastvrij inspiratiepunt** – Het bezoekerscentrum is een inspiratiepunt voor bezoekers om de regio te ontdekken en een startpunt voor wandelen en fietsen.
- **Verbindende waarde** – Het bezoekerscentrum is een ontmoetingsplaats en stimuleert burgerparticipatie en samenwerking met vrijwilligers, netwerken en partners.
- **Cultuurpoort van de regio** – Bezoekers van alle leeftijden worden actief geïnformeerd en kunnen kennismaken met het erfgoed, de natuur, de verhalen en recreatie van de Kempen.
- **Motor voor samenwerking en innovatie** – Het centrum brengt partijen samen en stimuleert nieuwe initiatieven binnen de regio.

3. Verbinding stad en platteland; Ontdek de Kempenregio.

- **Toegankelijke regio-informatie** – Informatievoorziening voor het verkennen van de regio via een netwerk van fiets-, wandel en ruteroutes met verbindingen naar natuur en cultuurhistorische belevingsgebieden en recreatieve mogelijkheden.
- **Interactieve beleving** – Bezoekers worden geactiveerd om landschap, cultuur, geschiedenis en recreatieve mogelijkheden van de Kempen te ontdekken via een interactieve verhalenkaart.
- **Versterking van historisch besef** – Versterken van de historische keten door bronnen, interpretatie, verhalen en communicatie te verbinden.

5.2 Korte termijn doelen en actiepunten

1. Regionale DNA versterken: Kempenmuseum

- Herontwikkeling van het museum in 2025 met vier hoofdthema's met een onderliggende boodschap gekoppeld aan een leerdoel.
 - Veranderend landschap
 - Brood op de plank
 - In de plooi/uit de plooi
 - Verbeelding en vermaak
 - Collectie koppelen aan moderne kunst, ontwerpers of studenten van academies om nieuwe betekenissen te ontsluiten.
 - Participatieprojecten om projectmatig exposities binnen en buiten het museum te presenteren.
 - Op een eigentijdse manier omgaan met de collectie door participatieprojecten waarbij "externen" aan de slag gaan in een tentoonstelling of een project met de museale thema's. In het museum of daarbuiten.
 - "In de Etalage" is een steeds veranderende presentatie, expo, maakplaats om te verrassen en inspireren.
 - Ontwikkelen educatieve programma's op maat voor basis en voortgezet onderwijs in samenwerking met erfgoedkoepels en scholen in de regio.
 - Educatief programma rondom de vijf leerdoelen en onderliggende boodschap.
 - Integreren inburgeringsprogramma in museale profiel in samenwerking met Vluchtelingenwerk Eersel.
 - Organiseren van Kempenkennis lezingen in samenwerking met VU.
 - Ontwikkelingen lezingen, rondleidingen en arrangementen op basis van het nieuwe museale profiel.
 - Het museum laat kennismaken met de natuurlijke tuin en geeft tips en adviezen over het nut van een natuurlijke en eetbare tuin.
 - Samenwerking stimuleren door inspireren door elk jaar één thema centraal te stellen. 2025: *Middeleeuwen in de Kempen*. 2026: *Volksverhalen*
 - Communicatieplatform rondom de propositie "verhalen van de Kempen".
- In het programma "Met de kinderen op pad" worden kinderen centraal gesteld en opgenomen in de programmaring van de activiteiten.
- Het museum programmeert wisselende zelfstandige programma's speciaal voor kinderen die in familieverband komen.
 - Familie- of kindertentoonstellingen hebben een thema dat voor kinderen en gezinnen is bedacht. 1 x per jaar.
 - Speciale kinderactiviteiten en programma tijdens vakantieweken.
 - Het museum maakt de collectie of tentoonstelling voor kinderen toegankelijk door de kinderroute, speurtocht en kinderrondleidingen.
 - Het museum brengt samenhang aan in alle activiteiten en producten voor kinderen door ze onder één paraplu te presenteren, waardoor een soort eigen merk ontstaat dat voor kinderen herkenbaar is.
 - Er is veel ruimte om te spelen en ontdekken in de tuin, op de zolder en in de maak en handwerkclubs.
 - Voor kinderen en door kinderen, we geven kinderen een stem. Kinderen vanaf 11 jaar mogen meedenken programma's ontwikkelen en mee organiseren.

- Het museum voor thuis, in de winkel is er aandacht voor maak activiteiten thuis.
- Doe-activiteiten voor kinderen thuis onder begeleiding van onze mascotte(schaap)
- Speurboekje voor de omgeving.

2. Bevorderen ontmoeting: Bezoekerscentrum.

- Het Kempenmuseum zoekt actief naar de verbinding in het sociale domein en werkt aan langdurige samenwerking of samenwerkingsverbanden.
- Vanuit de samenwerking tussen de regionale musea gezamenlijk inzetten op kennismaking met de culturen in de regio en de culturen die mensen meenemen naar de Kempen.
- Bezoekers en bewoners informeren over fiets- en wandelroutes in de regio op basis van drie snelheden.
- Interactieve verhalenkaart gebaseerd op gebiedsvisie Kempen museum en bezoekerscentrum waar de verhalen van de Kempen kern-overstijgend, op gebieds- en thema beleving zichtbaar en tastbaar zijn. De historische identiteit en gebiedsontwikkeling wordt daarbij van nieuwe hedendaagse lagen voorzien.
- Informatievoorziening voor het verkennen van de regio via een netwerk van fiets-, wandel en ruiterroutes met verbindingen naar natuur en cultuurhistorische belevingsgebieden en recreatieve mogelijkheden.
- Cultuurhistorisch format "met de kinderen op pad" onder één paraplu presenteren.
- Samenwerking Visit de Kempen informatievoorziening de Kempen.
- Communicatieplatform rondom de propositie: "In de Kempen is buiten dichtbij".

3. Verbinding stad platteland: Ontdek de Kempenregio.

- Verbeteren van routenetwerken met duidelijke bewegwijzering en integratie van interactieve routeplanning.
- Promotie van duurzame mobiliteit via de wandel- en fietsroutes gekoppeld aan het snelfietsnetwerk.
- Uitwerken van de gebiedsvisie en thema en verhaallijnen in de interactieve verhalenkaart in samenwerking met Kempengemeenten, Visit en stakeholders in het gebied.
- Actief naar buiten: wandel en fietsroutes inventariseren en categoriseren op thema.
- "Zoek de stilte" onderzoeken als thema en uitwerken.
- Inzet van technologie zoals augmented reality en routeplanners om bezoekers te betrekken bij natuur en erfgoed.
- Digitale tools en storytelling: ontwikkel apps, interactieve kaarten en audiotours om verhalen te vertellen.
- Het bezoekerscentrum is een startpunt voor een fijnmazig fietsnetwerk met verbinding naar opstappunten bij recreatie- en natuurgebieden en vijf grote toeristische accommodaties. (TOP met horeca en zonder horeca bij belevingsgebieden) en het snel fietspad naar stedelijk gebied.

5.2 Strategie

- Gebiedsvisie uitwerken in samenwerking met de Kempen gemeenten Visit en stakeholders.

Initiatief: Kempengemeenten en Visit en Kempenmuseum

- Ontwikkelen van educatieprogramma's voor scholen en programma's passend bij de leerdoelen van het museum in samenwerking met cultuurcoach, scholen en erfgoedorganisaties.

Initiatief Kempenmuseum.

- Samenwerking met Visit de Kempen voor promotie en gezamenlijke campagnes.

Initiatief Kempengemeenten, Visit de Kempen en Kempenmuseum.

- Samenwerking met ondernemers voor hands-on activiteiten die aanzetten tot maken in het handwerklab en maaklab.

Initiatief: Kempenmuseum en KOP

- Communicatie en informatie in meerdere talen beschikbaar: Nederlands, Engels en Duits.

Initiatief: Kempenmuseum

- Samenwerking met maatschappelijk middenveld om meergebruik, ontmoeting en verbinding te stimuleren.

Initiatief: Kempenmuseum Cordaat, Eersel voor elkaar, vluchtelingen en cultuurcoach.

- Het museum ontwikkelt educatieve programma's op maat voor basis en voortgezet onderwijs in samenwerking met erfgoedkoepels en de scholen in de regio passend bij de leerdoelen van erfgoed Brabant voor basis- en voortgezet onderwijs. Door educatieve programma's, leskisten en participatieve activiteiten creëert het museum een stimulerende omgeving rondom de vijf leerdoelen. Educatief programma rondom de vijf leerdoelen en onderliggende boodschap .

- **Pas je aan aan de omstandigheden:**

Het Kempenmuseum wil een educatief programma aanbieden waarin wonen in een grensgebied, oorlog en bevrijding centraal staat.

- **Je hoeft niet alles meteen te snappen**

Het Kempenmuseum wil een educatief programma aanbieden waarin meerstemmigheid en kritisch nadenken centraal staan.

- **Zoek samenwerking, dat brengt meer brood op de plank:**

Het programma "De kunst van het maken" zet kinderen en volwassenen aan tot "maken" en nodigt hen daartoe uit in de handwerkplaats en maak lab met workshops en meesterklassen.

- **Geef ruimte aan vermaak en verbeelding:**

Gemeenschap denken is niet vanzelfsprekend. Vrijwilligerswerk kan een belangrijk onderdeel van zelfontplooiing of zingeving zijn.

- **Buiten is dichtbij**

In de leerlijn worden de thema's natuurontwikkeling, duurzaamheid, landbouw, ecologie en een bijdrage leveren op je balkon, je tuin of in je gedrag behandelt.

Initiatief: Kempenmuseum, erfgoed Brabant en cultuurcoach.

- Het tentoonstellingsbeleid en de strategie van het Kempenmuseum richt zich op het vergroten van de belevingswaarde van het museum door interactie, participatie en verbinding met de omgeving. De belangrijkste onderdelen van het beleid zijn:

Gelaagde Programmering: Het museum streeft naar een diverse en veelzijdige programmering die aansluit bij de belevingswereld van de bezoekers. Dit gebeurt onder andere door presentaties gebaseerd op de eigen collectie, transhistorische tentoonstellingen die het verleden met het heden verbinden, en projecten die inspelen op de hedendaagse cultuur.

Verbinden met het Heden: Het Kempenmuseum legt nadruk op de verbinding tussen verleden, heden en toekomst. Dit wordt bereikt door de collectie te koppelen aan moderne kunst en het betrekken van externe deelnemers (zoals ontwerpers of studenten) bij tentoonstellingen en projecten, zowel binnen als buiten het museum.

Participatie: Er is een sterke focus op actieve participatie van bezoekers. Dit komt terug in projecten zoals "In de Etalage", het platform "Alles van waarde", en hands-on activiteiten in de handwerkplaats en het maaklab. De interactieve zolder speelt in op wat mensen waardevol vinden in hun cultuur en erfgoed.

Focus en Samenhang via Vierjaarlijkse Thema's: Door het implementeren van vierjaarlijkse thema's wordt er focus en samenhang gecreëerd in het aanbod. Dit biedt structuur, maar tegelijkertijd ruimte voor creativiteit en nieuwe ideeën, wat zorgt voor een dynamische en betrokken ervaring voor het publiek.

Educatie en Creativiteit: Het museum biedt een ruimte voor kinderen en volwassenen om actief aan de slag te gaan met creatief werk en leert hen de waarde van erfgoed en cultuur te begrijpen door workshops, masterclasses en educatieve programma's.

Kortom, de strategie draait om een interactieve en verbindende benadering van erfgoed, waarbij het verleden en heden samenkomen en het publiek wordt uitgedaagd om actief deel te nemen aan het museumleven. Dit leidt tot een intensere band met het museum, een langere verblijfsduur en een grotere betrokkenheid van bezoekers.

Initiatief: Kempenmuseum

6. Tabel 0-meting en KPI lange termijn doelen

0-meting

Bijlage 1. Onderzoeksopzet markt- en locatieonderzoek (Markteffect, onderdeel van de ME Research Group)

Dit onderzoek maakt gebruik van zowel kwalitatief als kwantitatief onderzoek om een verdere uitwerking van de ontwikkelrichtingen te kunnen onderbouwen.

Kwantitatief – Online panel

Via het Markteffect consumentenpanel is een digitale vragenlijst uitgezet onder inwoners van de Kempenregio en aangrenzende gemeenten, zoals weergegeven in de figuur hieronder.

Bijlage 2: 0-meting toeristisch recreatief aanbod samenwerkende Kempengemeenten (Markteffect, onderdeel van de ME Research Group)

Dit onderzoek bestaat uit zowel desk als fieldresearch, onder de bezoekers van de Brabantse Kempen. Om met 95% betrouwbaarheid uitspraken te kunnen doen over deze doelgroepen dienen circa 400 respondenten te worden bevraagd.

Fieldresearch

Om de overige categorieën in kaart te brengen is onder de doelgroepen data verzameld door middel van fieldresearch.

- In overleg met de samenwerkende gemeenten is een lijst met meer dan 30 touchpoints opgesteld.
- Daar zijn de bezoekers in de periode juli tot en met september 2018 bevraagd d.m.v. live- enquêteering.
- De respons bedraagt n= 540 respondenten, voldoende om op totaalniveau uitspraken te doe naar de totale populatie.
- De geschatte (populaties groter dan 20.000) foutmarge komt daarmee op 5,5% (licht hoger dan de standaard gehanteerde 5%).

Uit de 0-meting toeristisch recreatief aanbod samenwerkende Kempengemeenten en een breed uitgezet markt- en locatieonderzoek, beide van Markteffect komt een duidelijke behoefte aan een regionaal museum naar voren. Dit volgt de conclusie uit het eerdere onderzoek Kansenkaart 2018 (gemeente Eersel, 2018). Duidelijke conclusie is dat voor het voortbestaan van het Kempenmuseum een uitwerking nodig is van het museale profiel, de vernieuwing van de exposities en aanpassing van de gebouwen.

Veertig jaar lang heeft het Kempenmuseum een verhaal verteld dat goed paste in de tijd. Dit verhaal sluit nu niet meer aan bij de behoefte van de regio om doelgroepen op een goede manier aansluiting te laten vinden bij het museum. Het hedendaagse publiek stelt andere, hogere eisen aan een museum die deze regiofunctie inkleedt.

Om een breder publiek aan te spreken en om het Kempenmuseum dat deze regiofunctie behoudt, is dringend een opwaardering nodig. De plannen zijn uitgewerkt en geconcretiseerd naar een tastbaar plan dat is terug te vinden in het bidbook "Innovatie door schaarste".

7. Concrete resultaten

Resultaten impact sociale cohesie, ontmoeting en verbinding stad platteland:

Doel	Hoe	Huidige situatie / 0-meting per eind 2024	Metten situatie na ontwikkeling	KPI (na 3 jaar, incl. verbouwing en opstartjaar)
Regionale DNA versterken Het Kempenmuseum zorgt ervoor dat nieuwe inwoners en bezoekers (met name gericht op jongeren) inzicht krijgen in het unieke DNA van de Kempenregio	Interactieve en educatieve programma's	Momenteel weinig betrokkenheid vanuit de doelgroepen jongeren en nieuwkomers. 0-meting	Aantal arrangementen en/of georganiseerde activiteiten gericht op doelgroepen jongeren en nieuwkomers. Aantal activiteiten georganiseerd met samenwerkingspartners	Minstens 3 activiteiten of 3 groepen via arrangementen Minstens 4 activiteiten georganiseerd met of door samenwerkingspartners op het terrein van het Kempenmuseum
Ontmoeting bevorderen Het Kempenmuseum verbindt inwoners en nieuwkomers met de geschiedenis van de Kempenregio door ontmoeting en dialoog	Dialogogerichte activiteiten afgestemd op deelnemers met diverse culturele/sociale achtergronden Organiseren inloop-ontmoetingsmomenten voor (buurt)bewoners	Oriënterende gesprekken hebben plaatsgevonden met samenwerkingspartner s. Nog geen activiteiten georganiseerd. Start gemaakt met organiseren van koffie-ochtenden voor buurtgenoten.	Aantal dialooggerichte activiteiten Aantal koffie-ochtenden	Minstens 10 dialooggerichte activiteiten. Minstens 6 koffie-ochtenden per jaar.
Verbinding stad platteland. Het bezoekerscentrum vormt het startpunt voor het verkennen van de regio via een netwerk van fiets- en wandelroutes, met verbindingen naar natuur- en cultuurhistorische gebieden, recreatieve mogelijkheden en opstappunten aangesloten op het snelfiets netwerk.	Informatievoorziening: regionaal communicatiepunt. Startlocatie voor wandel- en fietsroutes in de regio. Doorverwijzing naar collega-instanties voor . verkenning van de regio.	Op dit moment is er geen bezoekers Centrum. Deze activiteiten vinden nog niet plaats.	Aantal gebruikers online interactieve verhalenkaart (fysiek in bezoekerscentrum en via website) Aantal verbonden knooppuntenroutes (fiets- en wandel)	Minstens 2500 bezoekers van het bezoekerscentrum gebruiken het interactieve platform op locatie. Minstens 10 mogelijke knooppuntenroutes vertrekken vanaf of dichtbij het bezoekerscentrum.

8. Resultaten bezoekersaantallen

Bezoekersaantallen en entreegelden	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
Kinderen t/m 12 jaar (inclusief scholen)	800	950	1.100	1.250	1.400	1.500	1.500	1.500	1.500	1.500
Jongeren 12 t/m 18 (incl. MJK)	400	500	700	800	800	800	800	800	800	800
Bezoekers van evenementen	1.900	2.100	2.300	2.500	2.600	2.700	2.700	2.700	2.700	2.700
Bezoeker donateurs en vrienden museum	200	220	300	300	300	300	300	300	300	300
Museumkaart-houders (volwassenen)	2.700	3.000	3.500	4.000	4.250	4.400	4.400	4.400	4.400	4.400
Reguliere bezoekers, volwassenen	6.500	7.730	9.600	11.150	13.150	13.300	13.300	13.300	13.300	13.300
Totaal aantal museum-bezoekers	12.500	14.500	17.500	20.000	22.500	23.000	23.000	23.000	23.000	23.000
Aantal bezoekers bezoekerscentrum			5.000	7.000	8.500	8.500	8.500	8.500	8.500	8.500
Aantal bezoekers tuin (passanten-wandelaars)			PM	PM	PM	PM	PM	PM	PM	PM
Totaal aantal bezoekers	12.500	14.500	22.500	27.000	31.000	31.500	31.500	31.500	31.500	31.500
Gemiddelde entreeprijs per museumbezoeker	4,36	4,58	5,49	5,49	5,49	5,49	5,49	5,49	5,49	5,49
Totaal entreegelden	54.500	66.381	96.138	109.872	123.606	126.353	126.353	126.353	126.353	126.353

9. Impact voor de regio

Sociale samenhang tussen mensen

Het Kempenmuseum verbindt bezoekers van diverse leeftijden en culturen via het bezoekerscentrum, de museumtuin en het openbare park. Als ontmoetingsplaats stimuleert het museum betekenisvolle interacties met interactieve programma's, vrijwilligers en gidsen. Bezoekers ontdekken samen de activiteiten en verhalen van de Kempenregio, versterkt door de recreatieve route die het museum verbindt met de Kempen. Het museum bevordert sociale cohesie, begrip voor elkaar en plezier in cultureel erfgoed.

Competentieontwikkeling

Het Kempenmuseum laat zien hoe innovatie en traditie de Kempen transformeerden tot een welvarende regio. Met de werkplaats en handwerkplaats leren nieuwe generaties over ambacht, innovatie en techniek. Het museum vertaalt historische waarden naar een hedendaagse context, waardoor tradities opnieuw betekenis krijgen en bijdragen aan persoonlijke en regionale ontwikkeling.

Leefbaarheid in centrumsteden en landelijk gebied

Het Kempenmuseum fungeert als cultuurpoort van de Kempen en verbindt het stedelijke gebied met het omliggende platteland. De gebiedsvisie gebaseerd op de cultuurhistorische waardenkaart, historische natuurkenmerken, Natura 2000-gebieden, Leisure waardenkaart en de Canon van de Kempen draagt bij aan gebiedsversterking, bestemmingsmanagement en duurzame mobiliteit.

10. Betrokken partijen

- **Kempenmuseum Eersel:** Projectleider en inhoudelijke expert.
- **Visit De Kempen:** Marketing en regiopromotie.
- **Kempengemeenten** Ondersteuning en beleid vrijetijdseconomie.
- **Kempengemeenten Eersel:** Ondersteuning en beleid cultuur.
- **Lokale en bovenlokale erfgoedinstellingen:** Kennis en historische input.
- **Lokale en bovenlokale natuurinstellingen:** Kennis en input.
- **Inwoners:** Draagvlak en lokale verhalen.

11. Planning en mijlpalen

Fase	Tijdslijn	Mijlpaal
Projectstart	Q2 2025	Convenant ondertekend.
Ontwikkeling	Q3 2025 – Q3 2026	Bouw bezoekerscentrum en aanleg museumtuin.
Implementatie	Q3 2026 – Q3 2027	Lancering educatieve programma's, activiteiten dialoog en informatievoorziening.
Evaluatie	Q3 2028 – Q3 2029	Eerste impactmeting en borging resultaten.

12. Budget en cofinanciering

De gemeenteraad heeft kredieten beschikbaar gesteld voor de herontwikkeling van het Kempenmuseum.

Door deze financiële impulsen kan het museum met bezoekerscentrum, openbare tuin en aangrenzend park worden ingezet als instrument om:

1. de binding van inwoners en bezoekers met de identiteit van de regio te versterken
2. de geschiedenis van de Kempen tot leven te brengen en de verbinding met het heden inzichtelijk te maken
3. het museum als ontmoetingsplaats te laten fungeren
4. als cultuurpoort van de Kempen een grote bijdrage te leveren om het "Ommeland", de natuur, de geschiedenis en het DNA van de regio te ontdekken

De kredieten die de gemeenteraad beschikbaar heeft gesteld waren niet toereikend om de ambitieuze plannen voor de Herontwikkeling van het Kempenmuseum uit te voeren. Om de ambitieuze plannen voor de Herontwikkeling van het Kempenmuseum uit te voeren is een aanvraag gedaan bij de Regiodeal 5e tranche van € 609.975,-.

Die aangevraagde middelen geven naast de gemeentelijke kredieten en overige externe middelen dekking aan de plannen voor de Herontwikkeling van het Kempenmuseum. Hierbij zijn drie categorieën ingrepen aan de orde om invulling te geven aan de doelen:

- Programma:
 - o Regionaal DNA doorgeven en versterken (museaal profiel Kempenmuseum)
 - o Ontmoeting bevorderen (Bezoekerscentrum, terreininrichting museumtuin, route en park)
 - o Verbinding stad platteland (Bezoekerscentrum)

- Facilitair:
 - Bouwkundige ingrepen
 - Verduurzaming
 - Renovatie/verbouwingen

De laatste categorie ingrepen (facilitair) zijn voor de integrale planvorming essentieel, maar in context van voorliggend projectplan voor de Regio Deal slechts ondersteunend en daarom binnen dit projectplan buiten beschouwing gelaten. De kosten voor die ingrepen zullen worden gedekt uit het gemeentelijk projectkrediet en fondsen ten behoeve van duurzaamheid en energiebesparing.

Investering

<u>Investering museaal profiel & groen</u>	
Offerte Bruns	1.050.000,00
geïndexeerd themaroute	123.625,00
geïndexeerd hooimijt	57.500,00
museaal profiel	287.500,00
schatting tuin en park	145.000
totaal investering	1.663.625,00
<u>Berekening bedrag Regiodeal</u>	
Totaal investering	1.663.625,00
Totaal dekking	1.053.650,00
Totaal aan te vragen bedrag	609.975,00

De *Ontwikkeling programma/museaal profiel* wordt uitgewerkt onder regie van het projectteam door/in samenwerking met ontwerp bureau Kinkorn en de fa. Bruns. Daarbij is een financieel taakstellend kader van €1.050.000,- excl. BTW aan de orde, zoals reeds vastgelegd in een bouwteamovereenkomst met fa. Bruns, zie daarvoor bijlage.

Voor zowel het bezoekerscentrum en terreininrichting is rekening gehouden met ingeschatte bedragen van €400.000,- respectievelijk €213.625,-. Op moment van schrijven van dit projectplan zijn voor deze programmaonderdelen nog geen concrete offertes voorhanden, de genoemde bedragen zijn gebaseerd op eerder vastgesteld projectramingen uit reeds afgeronde projectfases.

13. Risicomanagement

Risico's

In het project Kempenmuseum, dat de betekenis en achtergronden van het regionale DNA belicht, zijn specifieke risico's geïdentificeerd die verband houden met samenwerking, cofinanciering en beleidswijzigingen. Deze risico's en de bijbehorende beheersmaatregelen worden hieronder toegelicht:

1. Samenwerking: De samenwerking tussen publieke en private partijen kan leiden tot vertragingen vanwege uiteenlopende belangen of prioriteiten.
2. Cofinanciering: Het niet tijdig of volledig beschikbaar komen van cofinanciering is een klein risico omdat de cofinanciering tot stand komt vanuit een vastgesteld krediet, het blijft echter een risico dat er bijvoorbeeld bij onverhoopte overschrijding van het krediet een politieke discussie ontstaat.
3. Beleidswijzigingen: Wijzigingen in gemeentelijk, provinciaal of nationaal beleid kunnen gevolgen hebben voor de projectkaders, besluitvorming en vergunningverlening.

Beheersmaatregelen

Om bovenstaande risico's te beheersen, worden de volgende maatregelen ingezet:

- Samenwerking: Regelmatig overleg en duidelijke afspraken over verhoudingen binnen samenwerkingsverbanden. Escalatie naar een stuurgroep is voorzien bij aanhoudende conflicten.
- Cofinanciering: Periodieke financiële monitoring en scenarioanalyses voor alternatieve financieringsbronnen. Bij dreigende tekorten wordt direct gecommuniceerd met betrokken partijen.
- Beleidswijzigingen: Vroegtijdige signalering van relevante beleidsontwikkelingen via contactpersonen binnen de gemeente of binnen de MRE. Flexibele projectplanning maakt het mogelijk om in te spelen op beleidsaanpassingen.

Scenario's voor wijzigingen in beleid of financiering

1. Beleidswijziging: Indien nieuwe beleidsregels tot hogere kosten of vertraging leiden, wordt een herzien projectplan opgesteld waarin de consequenties worden geadresseerd.
2. Financieringstekort: In geval van terugtrekking of vertraging van cofinanciering wordt een gefaseerde uitvoering van het project overwogen, waarbij essentiële onderdelen prioriteit krijgen.

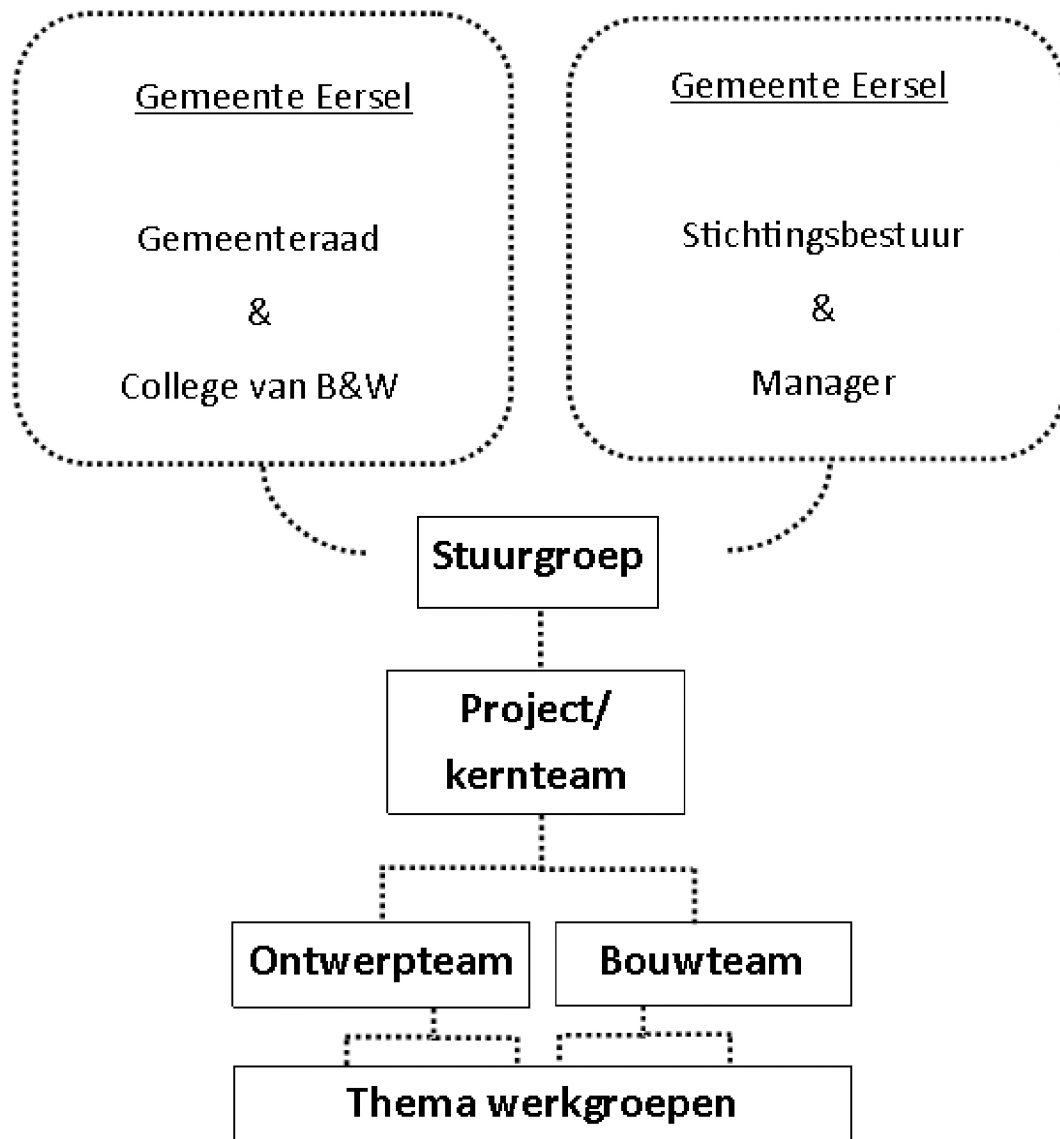
Communicatieprotocol

Een helder communicatieprotocol is ingericht voor de signalering van risico's:

- Direct na identificatie van een risico vindt evaluatie plaats binnen het projectteam, dat vooralsnog 2-wekelijks bijeenkomt.
- Escalatie van majeure risico's naar de stuurgroep via een vast format voor risicoanalyse en voorgestelde beheersmaatregelen.
- Proactieve communicatie met stakeholders over de status van risico's en de genomen maatregelen via fasegewijze rapportages en bilaterale gesprekken.

14. Rollen en verantwoordelijkheden

MRE

15. Communicatieplan

Het communicatieplan speelt een cruciale rol in het borgen van het Kempenmuseum als toegankelijke en inspirerende cultuurpoort van de regio. Het bouwt bruggen tussen diverse doelgroepen en versterkt de zichtbaarheid van het regionale erfgoed en de Kempenregio als geheel.

Doelgroepen

- a. Jeugd en jongeren: Educatieve programma's en workshops.
- b. Nieuwkomers: Toegang tot regionaal DNA en sociale samenhang.
- c. Lokale bewoners: Betrokkenheid bij tradities en activiteiten.
- d. Toeristen en recreanten: Ontdekken van de regio via wandel- en fietsroutes.
- e. Zakelijk netwerk

Strategie

1. **Storytelling:** Gebruik van verhalen die het DNA van de Kempen belichten, verspreid via sociale media, website, lezingen en tentoonstellingen.
2. **Samenwerking:** Samenwerking met Visit de Kempen, scholen, erfgoedorganisaties en gemeenten voor promotie en gezamenlijke campagnes.
3. **Toegankelijkheid:** Alle communicatie in meertalige formats (bijvoorbeeld Nederlands en Engels) om nieuwkomers te bereiken.

Kanalen en Middelen

- **Digitale middelen (website & social media):** Informatie over activiteiten, programma's, routes en regionale geschiedenis. Actieve aanwezigheid op platforms als Instagram, Facebook en/of LinkedIn om diverse doelgroepen te bereiken.
- **Lokale en regionale media:** Artikelen, interviews en reportages over projecten en evenementen.
- **Directe communicatie:** Nieuwsbrieven voor scholen, vrijwilligers en samenwerkingspartners.
- **Educatieve middelen:** Lespakketten en workshops/lezingen ontwikkeld voor jongeren, nieuwkomers en bestaande doelgroepen.
- **Fysieke middelen:** Bewegwijzering en brochures in bezoekerscentrum en langs themaroutes.
- **Activiteiten:** open dagen, workshops en themaroutes om bezoekers actief te betrekken.
- **Vrijwilligersprogramma:** Vrijwilligers inzetten als ambassadeurs die verhalen delen en verbinding leggen met bezoekers.

Bijlagen

Bijlage 1. Thema en verhaallijnen Kempenmuseum

1. Verhalen van de Kempen

Brood op de plank**Industrialisatie**

- Karel I-sigarenfabriek Reusel
- Voormalige zuivelfabriek
 - St Isidorus Bladel
 - Pancratius Hoogeloon.
 - Het stoom Bergeijk
- Sigarenmuseum

Maakindustrie**Molens**

- Stevertse watermolen Steensel Graanmolen Hapert
- Standerdmolen Bergeijk
- Molen De Deen Luyksgestel
- Bakkerijmuseum Molen De Grenswachter Luyksgestel
- Jacobusmolen Vessem

Landbouw

- Aardappelbewaarplaats
- Boerderijen
- Ontginning
- Bevoeiing

Teuten

- Teutenhuis Luyksgestel
- Teuten cultuurhuis

Veranderend landschap**Vroege bewoners**

- Grafheuvel Zwarte Berg Hoogeloon
- Grafheuvels Boevenheuvel Eersel
- Grafheuvel De Galgenberg Bergeijk
- Panberg, Eersel
- De Romeinse villa Hoogeloon

Smokkelen

- Kraaienpoot
- Dodendraad, Reusel Bergeijk

Oorlog en bevrijding

- Poort der bevrijding Bergeijk
- Dodendraad, Reusel
- Monument Indiëgangers, Vessem
- Stolperstein Eersel
- Vredesmonument Eersel
- Vredesmonument Reusel
- Oorlogsgraven Geallieerden Reusel
- Douanepost Barrier
- Neergestort vliegtuig Bergeijk, Bladel
- Moluks monument, Lage Mierde
-

Kerken torens

- ME-toren Hoogeloon
- ME-toren Bladel
- ME-toren Steensel
- ME-toren Duizel
- ME-toren Luyksgestel
- Willibrorduskerk Wintelre
- Lambertuskerk Vessem
- Het Luihuis Bergeijk
- Protestantse kerken Eersel/Hoogeloon/Bergeijk/Bladel
- Lijkenhuisje Bladel Steensel

Brand een kaarsje

- Valentinuskapel Westerhoven
- H. Kruiskapel Luyksgestel
- Mariakapel Markt Eersel
- Mariakapel Hoogeloon

Pelgrimage

- Pelgrimsherberg Kafarnaum Vessem
- Jacobushoeve
- Abdij Postel
- Abdij Achel
- Werbeek

Rietveld en Ruys

- Busabri
- Rietveld klok
- Huis Van Daalen
- Huis Visser
- Bezoekerscentrum de ploeg

Van nijverheid tot kunst & van ambacht tot design

- Weverij De Ploeg
- Maatschappij van techniek ambacht en kunstnijverheid.

- Spectrum
- Merovingische vondsten
- Kunst en nijverheid in de Kempen

(samenwerking Cultuurhuis/Kempenmuseum/Bakkerijmuseum)

D'n hof en de keuken

- Broodbakken bakkerijmuseum
- Natuurtuin
- Vlindertuin

Verhalen van de Kempen

- Heksenboom blad
- Kattenberg Bergeijk
- Mie Moors
- Gloeiige

2. In de Kempen is buiten dichtbij.

De natuur is alom aanwezig; het tekent en bezielt ons gebied en onze manier van wonen, werken en genieten. We zetten in op de propositie: in de Kempen is buiten dichtbij.

- **Beleef het landschap**

Bezoek onze bossen, beken, stuifzand en boerenland met een duidelijk startpunt (voorkeur met horeca) om de cultuur(historie) en de kwaliteiten van bos, natuur en landschap in het gebied te ontdekken.

- Langs het water
 - Groot en Kleinmeer
 - Natuurgebied Dommeldal
 - De Run
 - Het Beleven
 - De Beerze
 - Het Schut
 - de Wetering* bevoeding
 - De Beekloop
 - De Keersop
 - De Liskes
- Heide, zand en bos
 - Cartier heide
 - De Peelse heide
 - Plateaux: Pelterheggen*immaterieel erfgoed
 - Stevensbergen
- Landgoederen
 - Wellenseind
 - van Loon Heijbroeck
 - Panberg
- Parken en tuinen
 - Mesenhof
 - Ploegpark*
 - Luchtkasteel
 - Natuurtuin

- Erftuin Kempenmuseum
- Cultuurlandschap
 - Ontginning: de Pielis
 - Bevloeiing: visvijvers
 - Pelterheggen
 - Landbouw
 - Ruilverkaveling
- **Zoek de stilte ** sluit aan bij museaal profiel: in de plooi uit de plooi**

Aan de einders liggen de kernen met elk hun eigen kerktoren. Modern pelgrimeren is de vrijheid om je eigen weg te gaan en het opzoeken van de rust en stilte in de Kempen.

 - Lopen in de geest.
 - Walk of wisdom
 - Camino
 - Pelgrimsroute
 - Heilige Gerardus
 - Werbeek
 - Tijd voor de geest
 - Brand een kaarsje
 - Heilig water
 - Stilteplekken
 - Retraiteplekken
 - Mindfull in het bos
 - Blote voetenpad
 - Bosbad
 - Eetbaar bos
 - Rennen in het bos
 - Yoga in het bos
 - Bootcamp in het bos
 - Luister naar de vogels
 - Educatief
 - IVN scharrelkids
 - Leerdoelen Kempenmuseum: in de Kempen is buiten dichtbij
 - Alles van waarde
 - Cultuur(historie)
 - Wereldlichtjesdag
 - Allerzielen wandelingen
 - Wereldsuicidepreventie thema bij kunstwerk begraafplaats.
- **Actief naar buiten**

Kom wandelen fietsen spelen, rennen, paardrijden, klauteren, hutten bouwen, ontspannen, bosbaden vogels luisteren, wild spotten, op blote voeten lopen, kabouters zoeken in het betoverde bos.

 - Wandel routenetwerk in drie snelheden:
 1. Ommetje (laarzenpad) vanuit de kernen
 2. Thema en beleving
 3. Verbinden kernen, parken en themagebieden.
 - Fietsroutenetwerk in drie snelheden:
 1. actie
 2. thema en beleving
 3. verbinden kernen, parken en themagebieden.